

Enheten för farliga ämnen
Jan Nilsson
010-240 5211
jan.nilsson@msb.se

Konsekvensutredning beträffande förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transportabla tryckbärande anordningar

1 Problemet

I Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2005:3) om transportabla tryckbärande anordningar fastställs bestämmelser för att släppa ut sådana anordningar på EES-marknaden och säkerställa fri rörlighet. Föreskrifterna är en direkt följd och ett genomförande av rådets direktiv 1999/36/EG av den 29 april 1999 om transportabla tryckbärande anordningar.

Den 16 juni 2010 fastställdes Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG.

För att kunna genomföra direktiv 2010/35/EU i svensk lagstiftning måste SRVFS 2005:3 upphävas och föreskrifter motsvarande direktivet antas.

Direktiv 2010/35/EU anger att varje medlemsstat senast den 30 juni 2011 ska ha satt nödvändig lagstiftning i kraft.

1.1 Bakgrund

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är behörig myndighet för landtransport av farligt gods, vilket innebär att MSB ska verka för att förebygga olyckor och tillbud i samband med transport av farligt gods. I detta ligger bl.a. ett bemyndigande att utfärda föreskrifter.

För transportabla tryckbärande anordningar har MSB utfärdat Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2005:3) om transportabla tryckbärande anordningar, vilket är ett genomförande av rådets direktiv 1999/36/EG av den 29 april om transportabla tryckbärande anordningar.

Direktiv 1999/36/EG och SRVFS 2005:3 syftar till att säkerställa att transportabla tryckbärande anordningar uppfyller de grundläggande säkerhetskraven i den europeiska överenskommelsen för internationell transport av farligt gods på väg (ADR)¹ och reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg (RID)². Därtill syftar direktivet till att säkerställa fri rörlighet på EES-marknaden för transportabla tryckbärande anordningar, i den mening att anordningar som är godkända enligt direktivet ska märkas med "π" (pi). Pi-märkningen är beviset på att anordningar uppfyller direktivets regler och därmed åtnjuter fri rörlighet inom EES utan ytterligare godkännanden.

Reglerna består av gemensamma krav för kontrollorganen som utför bedömningar av transportabla tryckbärande anordningar (t.ex. om kompetens och oberoende) och vilka typer av bedömningar och kontroller som ska utföras (bedömning av överensstämmelse, förnyad bedömning av överensstämmelse och återkommande kontroll). Dessutom anger reglerna olika förfaranden (moduler) som ska följas när bedömning och kontroll utförs, och att anordningar ska förses med särskild märkning (märkning med pi och kontrollorganets identifikationsnummer).

Vad avser tekniska egenskaper ska anordningarna uppfylla samtliga tillämpliga krav i ADR och RID. I Sverige motsvaras ADR och RID av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2011:1) om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) respektive Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2011:2) om transport av farligt gods på järnväg (RID-S).

Från och med den 1 januari 2009 infördes i ADR och RID reviderade och nya bestämmelser för kontrollorgan som bedömer transportabla tryckbärande anordningar och förfaranden som ska följas vid bedömningar. Enligt övergångsbestämmelser i delavsnitt 1.6.2.7, 1.6.3.35 och 1.6.4.34 i ADR och RID, ska bestämmelserna tillämpas senast från den 1 juli 2011.

För att gemenskapsrätten ska harmonisera med ADR och RID och för att i större grad tillämpa kraven i ADR och RID, inledde EU ett revideringsarbete av direktiv 1999/36/EG. Arbetet resulterade i att direktiv 2010/35/EU antogs.

I arbetet har även Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter tagits i beaktning. Beslutet utgör en allmän ram av övergripande karaktär för framtida lagstiftning som harmoniserar villkoren för saluföring av produkter. I direktiv 2010/35/EU framgår detta framförallt av att ekonomiska aktörer och deras skyldigheter definieras.

---

¹ Överenskommelsen fastställs av FN:s ekonomiska kommission för Europa (UNECE).

² Reglementet fastställs av den mellanstatliga organisationen för internationell järnvägstrafik (OTIF).

1.2 Innehåll i föreslagna föreskrifter

Föreslagna föreskrifter är en direkt följd av direktiv 2010/35/EU och syftar liksom tidigare lagstiftning till att öka transportsäkerheten och fastställa ett gemensamt regelsystem som ska vara uppfyllt när transportabla tryckbärande anordningar släpps ut på EES-marknaden. Samtidigt säkerställs fri rörlighet av transportabla tryckbärande anordningar på EES-marknaden, genom att godkända anordningar ska pi-märkas och accepteras av EES-länderna utan ytterligare godkännande.

Vad avser tekniska egenskaper som transportabla tryckbärande anordningar ska uppfylla anges dessa i ADR-S och RID-S.

Föreskrifterna är indelade i sex kapitel: Inledande bestämmelser; Bedömning av överensstämmelse och övriga kontroller; Förfarande för förnyad bedömning av överensstämmelse; Märkning; Krav för att bli ett anmält organ och Ekonomiska aktörers skyldigheter. I jämförelse med SRVFS 2005:3 innehåller föreskrifterna främst förändrade krav beträffande kontrollorgan, förfaranden för bedömning och ekonomiska aktörers skyldigheter.

Nedan beskrivs huvudsakligt innehåll i föreslagna föreskrifter.

1.2.1 Inledande bestämmelser

Kapitlet *Inledande bestämmelser* består av avsnitten *Tillämpningsområde* och *Definitioner och förkortningar*. Av fastställda definitioner och förkortningar beskrivs nedan begreppen transportabla tryckbärande anordningar och anmält organ.

Tillämpningsområde

Föreslagna föreskrifter gäller när nya transportabla tryckbärande anordningar ska släppas ut på EES-marknaden. Anordningarna ska därvidlag ha genomgått den bedömning som föreskrivs och försetts med pi-märkning.

Befintliga transportabla tryckbärande anordningar som redan har släppts ut på EES-marknaden och är försedda med pi-märkning enligt SRVFS 2005:3, omfattas likaså av föreslagna föreskrifter, bl.a. med avseende på återkommande kontroll, mellanliggande kontroll, revisionskontroll och användning, samt skyldigheter hos ekonomiska aktörer. Sådana anordningar behöver dock inte genomgå nya bedömningar för att återigen verifiera överensstämmelse med föreskrifterna.

Anordningar som är försedda med överensstämmelsemärkning enligt direktiv 84/525/EEG³, 84/526/EEG⁴ eller 84/527/EEG⁵ omfattas och ska pi-märkas vid första återkommande kontroll som utförs enligt föreskrifterna.

Befintliga transportabla tryckbärande anordningar som släppts ut på marknaden innan direktiv 1999/36/EG blev tillämpligt och som inte är pi-märkta omfattas inte av föreskrifterna. Dessa anordningar får fortsättningsvis användas för transport i enlighet med de bestämmelser som framgår av ADR-S och RID-S.

Föreskrifterna gäller ej heller transportabla tryckbärande anordningar som uteslutande används för transport av farligt gods mellan EES-land och tredjeland.

Transportabla tryckbärande anordningar

Med transportabla tryckbärande anordningar avses tryckkärl, med ventiler och andra tillbehör, som omfattas av kapitel 6.2 i ADR-S och RID-S, samt tankar, batterifordon/-vagnar och MEG-containerar (MEGC), med ventiler och andra tillbehör, som omfattas av kapitel 6.8 i ADR-S och RID-S, när de används i enlighet med ADR-S eller RID-S för transport av gas av klass 2 och för vissa ämnen andra än gas av klass 2 (se avsnitt 1.2.8).

Detta är en tydligare definition av transportabla tryckbärande anordningar än vad som angavs i SRVFS 2005:3, då den specifikt anger vilka anordningar och tekniska egenskaper som ska tillämpas i ADR-S och RID-S.

Definitionen innefattar dock inte längre UN-tankar och UN-MEG-containerar som omfattas av kapitel 6.7 i ADR-S och RID-S. Dessa anordningar omfattades av SRVFS 2005:3. Föreslagna föreskrifter ska således inte tillämpas på UN-tankar och UN-MEG-containerar som släpps ut på EES-marknaden.

Vidare anger definitionen på ett tydligare sätt än i SRVFS 2005:3, vad som inkluderas och exkluderas från begreppet transportabla tryckbärande anordningar. Enligt definitionen inkluderas engångsbehållare för gas (UN 2037), medan aerosoler (UN 1950), brandsläckare (UN 1044), öppna kryokärl och gasflaskor för andningsapparater exkluderas och därmed ej omfattas av föreskrifterna.

---

³ Rådets direktiv 84/525/EEG av den 17 september 1984 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om sömlösa gasflaskor av stål.

⁴ Rådets direktiv 84/526/EEG av den 17 september 1984 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om sömlösa olegerade och legerade aluminiumgasflaskor.

⁵ Rådets direktiv 84/527/EEG av den 17 september 1984 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om svetsade, olegerade gasflaskor av stål.

Föreskrifterna omfattar ej heller transportabla tryckbärande anordningar som är undantagna enligt delavsnitt 1.1.3.2 i ADR-S och RID-S, eller från bestämmelserna om tillverkning och provning av förpackningar enligt kapitel 3.3 i ADR-S och RID-S. Även gas eller produkter av klass 2 med siffrorna 6 eller 7 i klassificeringskoden, enligt delavsnitt 2.2.2.3 i ADR-S och RID-S, är undantagna från föreslagna föreskrifter (t.ex. kylmaskiner, pneumatiska trycksatta föremål och bränslecellsbehållare).

Anmält organ

Med anmält organ avses ett kontrollorgan som bedömts uppfylla kraven i ADR-S, RID-S och föreslagna föreskrifter, och som har anmälts till EU enligt direktiv 2010/35/EU, för bedömning och kontroll av transportabla tryckbärande anordningar.

Swedac ansvarar för bedömning av kontrollorgan och anmälan till EU.

1.2.2 Bedömning av överensstämmelse och övriga kontroller

Kapitlet *Bedömning av överensstämmelse och övriga kontroller* består av avsnitten *Bedömning av överensstämmelse*, *Förnyad bedömning av överensstämmelse*, *Övriga kontroller* och *Anmälda och ackrediterade organ*.

Bedömning av överensstämmelse

För att verifiera att nya transportabla tryckbärande anordningar och demonterbara delar av en återfyllningsbar transportabel tryckbärande anordning (t.ex. ventiler) uppfyller kraven i föreslagna föreskrifter ska ett anmält organ utföra bedömning av överensstämmelse innan de släpps ut på EES-marknaden. Vid denna bedömning ska anordningens överensstämmelse med ADR-S, RID-S och föreslagna föreskrifter fastställas. Efter godkänd bedömning av överensstämmelse ska pi-märkning anbringas, vilket därmed ger anordningen fri rörlighet på EES-marknaden.

Bedömning av överensstämmelse var även föreskriven i SRVFS 2005:3 och har dessutom varit föreskriven i ADR-S och RID-S innan direktiv 1999/36/EG började gälla.

Förnyad bedömning av överensstämmelse

I förslag till föreskrifter finns, liksom i SRVFS 2005:3, möjligheten att låta en icke pi-märkt transportabel tryckbärande anordning som har släppts ut på EES-marknaden innan direktiv 1999/36/EG blev tillämpligt, genomgå förnyad bedömning av överensstämmelse. En förnyad bedömning av överensstämmelse syftar till att bedöma om anordningen uppfyller gällande krav i ADR-S, RID-S och föreslagna föreskrifter. Förnyad bedömning av överensstämmelse ska utföras av ett anmält organ och efter godkänd bedömning ska anordningen pi-märkas.

Förnyad bedömning av överensstämmelse finns inte definierat i ADR-S och RID-S, utan är en metod som enbart återfinns i kapitel 3 i föreslagna föreskrifter.

Övriga kontroller

Transportabla tryckbärande anordningar ska även genomgå återkommande kontroll, mellanliggande kontroll och revisionskontroll enligt kraven i ADR-S och RID-S.

Anmälda och ackrediterade organ

Bedömning av överensstämmelse, förnyad bedömning av överensstämmelse, återkommande kontroll, mellanliggande kontroll och revisionskontroll ska utföras av kontrollorgan som är anmälda till EU för sådana uppgifter, s.k. anmälda organ. För en sådan anmälan krävs även en ackreditering.

I SRVFS 2005:3 fanns detaljerade förfaranden om hur bedömning och kontroll skulle administreras. Förfarandena angavs i s.k. moduler och de moduler som var tillämpliga för en anordning bestämdes av anordningens provtryck och volym.

I föreslagna föreskrifter är hela systemet beträffande moduler och val av moduler borttaget. Föreskrifterna hänvisar istället till att transportabla tryckbärande anordningar ska genomgå bedömning av överensstämmelse, återkommande kontroll, mellanliggande kontroll och revisionskontroll, såsom bedömningarna och kontrollerna definieras i ADR-S och RID-S. Se avsnitt 1.8.7 i ADR-S och RID-S, samt avsnitt 1.8.8 avseende bedömning av engångsbehållare för gas.

Förfarandena anger vilka administrativa moment som ingår, vilka hänsyn kontrollorganen ska ta samt krav på dokumentation och underlag som ska presenteras för kontrollorganet. Metoderna som ska användas för provningen enligt kapitel 6.2 och 6.8 är dock oförändrade, dvs. vilka provningsmoment som ingår och hur de ska utföras (vätsketryckprovning, funktionskontroll etc.).

Till skillnad från modulsystemet i SRVFS 2005:3, anges i ADR-S och RID-S endast en metod för bedömning av överensstämmelse.

Förfarande för förnyad bedömning av överensstämmelse anges i kapitel 3 i föreskrifterna och motsvarar kraven i SRVFS 2005:3.

1.2.3 Förfarande för förnyad bedömning av överensstämmelse

Kapitlet *Förfarande för förnyad bedömning av överensstämmelse* innehåller det förfarande som ska följas vid förnyad bedömning av överensstämmelse av transportabla tryckbärande anordningar, se 1.2.2 ovan. Förfarandet överensstämmer i allt väsentligt med förfarandet i SRVFS 2005:3.

1.2.4 Märkning

Kapitlet *Märkning* består av avsnitten *Pi-märkning*, *Identifikationsnummer*, *Märkning med -40 °C* och *Placering av märkning enligt ADR-S och RID-S*.

Pi-märkning och märkning med identifikationsnummer

När transportabla tryckbärande anordningar och demonterbara delar av en återfyllningsbar transportabel tryckbärande anordning med direkt säkerhetsfunktion (t.ex. ventiler), har genomgått bedömning av överensstämmelse eller förnyad bedömning av överensstämmelse ska de märkas med symbolen π (pi).

Pi-märkningen får vid bedömning av överensstämmelse endast anbringas av tillverkaren, medan den vid förnyad bedömning av överensstämmelse endast får anbringas av, eller under övervakning av, det anmälda organet som genom en återkommande kontroll slutför bedömningen.

Pi-märkningen visar att tillverkaren, ägaren eller användaren tar ansvar för att anordningen överensstämmer med alla tillämpliga krav i ADR-S, RID-S och föreslagna föreskrifter.

Utöver pi-märkningen ska även identifikationsnumret för det anmälda organet som deltar i de inledande provningarna och kontrollerna anbringas på anordningen och demonterbara delar med direkt säkerhetsfunktion (t.ex. ventiler). Identifikationsnumret ska placeras efter pi-märkningen.

Transportabla tryckbärande anordningar som har överensstämmt med direktiv 84/525/EEG, 84/526/EEG eller 84/527/EEG ska vid den första återkommande kontrollen som utförs enligt föreslagna föreskrifter, märkas med pi åtföljt av identifikationsnumret för det anmälda organet som ansvarade för kontrollen.

All märkning ska vara synlig, läslig och permanent. Det är inte tillåtet att anbringa annan märkning som kan verka vilseledande, förhindra förståelsen av pi-märkningen eller på annat sätt försämra synlighet och läslighet.

Med ett undantag överensstämmer kraven på märkning i allt väsentligt med de som anges i SRVFS 2005:3. Enligt föreslagna föreskrifter ska demonterbara delar av återfyllningsbara transportabla tryckbärande anordningar med direkt säkerhetsfunktion (t.ex. ventiler) märkas med både pi och identifikationsnummer för det anmälda organet. Enligt SRVFS 2005:3 var enbart pi-märkning föreskriven.

Märkning med -40 °C

Enligt direktiv 1999/36/EG får medlemsstater där omgivningstemperaturen regelbundet understiger -20 °C fastställa strängare temperaturstandarder för material avsett för transportabla tryckbärande anordningar som ska användas för nationella transporter inom statens territorium.

I bilaga II till direktiv 2010/35/EU återfinns motsvarande möjlighet att fastställa strängare temperaturstandarder för nationella transporter.

MSB har i enlighet med direktiv 1999/36/EG fastställt strängare temperaturstandarder i kapitel 19.2 i ADR-S och RID-S för sömlösa gasflaskor av stål, samt har infört kompletterande märkningskrav för sådana anordningar i SRVFS 2005:3. Kraven infördes i ADR-S och RID-S mot bakgrund av att Arbetsmiljöverket ställt dessa krav vid godkännande av sömlösa gasflaskor av stål enligt det tidigare nationella godkännandesystemet som var i kraft innan direktiv 1999/36/EG genomfördes. Gasflaskor som är försedda med av Arbetsmiljöverket tilldelad godkännandemärkning uppfyller således de strängare temperaturstandarderna.

Föreslagna föreskrifter innehåller motsvarande bestämmelser om strängare temperaturstandarder och tillhörande märkningskrav i enlighet med bilaga II till direktiv 2010/35/EU.

Enligt kapitel 19.2 i ADR-S och RID-S anges att sömlösa gasflaskor av stål, avseende nationella transporter, ska vara konstruerade av lämpliga material som inte är benägna för sprödbrott vid temperaturer mellan -40 °C och +50 °C.

Vid bedömning av överensstämmelse och förnyad bedömning av överensstämmelse av sömlösa gasflaskor av stål som ska användas för nationella transporter, ska således kraven i kapitel 19.2 i ADR-S och RID-S vara uppfyllda.

Anordningar som har genomgått bedömning av överensstämmelse och förnyad bedömning av överensstämmelse enligt dessa strängare temperaturstandarder ska märkas med "-40 °C". Märkningen ska placeras efter pi-märket och identifikationsnumret på det anmälda organet som ansvarar för bedömningen.

Enligt föreslagna föreskrifter ska sömlösa gasflaskor av stål som är försedda med överensstämmelsemärkning enligt direktiv 84/525/EEG, pi-märkas vid första återkommande kontroll som utförs enligt dessa föreskrifter. Men för att sådana anordningar ska få användas för nationella transporter måste det även verifieras att de uppfyller de strängare temperaturstandarderna i kapitel 19.2 i ADR-S och RID-S. Det anmälda organet som utför den återkommande kontrollen får utföra denna verifiering. Verifieringen i sig kan bestå av t.ex. granskning av dokument tillämpliga för anordningen eller att organet verifierar att anordningen är godkänd av Arbetsmiljöverket och försedd med den märkning som verket tilldelat den.

Om det anmälda organet kan verifiera att nämnda sömlösa gasflaskor av stål uppfyller de strängare temperaturstandarderna, ska gasflaskorna vid den återkommande kontrollen även märkas med ”-40 °C”.

Är det däremot inte möjligt att verifiera att kraven är uppfyllda, måste en förnyad bedömning av överensstämmelse genomföras.

Om nämnda sömlösa gasflaskor av stål, vilka är försedda med överensstämmelsemärkning enligt direktiv 84/525/EEG, inte uppfyller kraven i kapitel 19.2 i ADR-S och RID-S, får de enbart pi-märkas och användas för internationella transporter.

1.2.5 Krav för att bli ett anmält organ

Kontrollorgan som ska utföra bedömning av överensstämmelse, förnyad bedömning av överensstämmelse, återkommande kontroll, mellanliggande kontroll eller revisionskontroll av transportabla tryckbärande anordningar inom ramen för förslaget till föreskrifter och enligt 2010/35/EU, måste vara anmält till EU för sådan bedömning eller kontroll.

Föreslagna föreskrifter innehåller dock inte längre de detaljerade krav som kontrollorganen ska uppfylla, utan i detta avseende hänvisar föreskrifterna till de nya och reviderade kraven som införts i ADR-S och RID-S. Dessa krav anges i avsnitt 1.8.6 i ADR-S och RID-S, och består bl.a. av kompetenskrav och krav på grad av oberoende, vilka i grunden är oförändrade jämfört med SRVFS 2005:3. ADR-S och RID-S ställer även krav på att kontrollorganet ska vara ackrediterat som organ av typ A eller B enligt standarden SS-EN ISO/IEC 17020:2005, beroende på vilken typ av kontrollverksamhet som organet ska bedriva.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) är ansvarig myndighet för att bedöma om kontrollorganen uppfyller kraven i föreslagna föreskrifter och för att anmäla dem till EU för ifrågavarande uppgifter enligt direktiv 2010/35/EU. Swedac är även nationellt ackrediteringsorgan, vilket innebär att Swedac ansvarar för den ackreditering som krävs enligt ADR-S och RID-S. I direktiv 2010/35/EU finns kravet att ett kontrollorgan som vill bli ett anmält organ måste vara ackrediterat och inneha ett ackrediteringsintyg utfärdat av ett nationellt ackrediteringsorgan. Varje företag och organisation som är anmält enligt SRVFS 2005:3 och direktiv 1999/36/EG, är dock redan ackrediterade av Swedac. De nya kraven om ackreditering påverkar därför inte befintliga svenska kontrollorgan.

Vidare är det även möjligt att bli anmält organ enbart för vissa former av bedömning och kontroll, t.ex. återkommande kontroll, och enbart för vissa typer av transportabla tryckbärande anordningar, t.ex. gasflaskor av metalliska material.

I ansökan till Swedac om att bli anmält organ ska kontrollorganet bl.a. ange vilka bedömningar och kontroller som ansökan avser och vilka anordningar som organet anser sig ha kompetens för. Kontrollorganet ska även presentera en beskrivning av de förfaranden som ska tillämpas vid bedömning och kontroll, samt intyg på att det är ackrediterat enligt föreslagna föreskrifter och tillämpliga krav i ADR-S och RID-S.

Efter Swedac:s anmälan till EU tilldelas kontrollorganet ett identifikationsnummer som definierar det. Kontrollorgan som är anmälda enligt SRVFS 2005:3 och direktiv 1999/36/EG, och som vill bibehålla behörigheterna måste åter anmälas till EU enligt föreslagna föreskrifter och direktiv 2010/35/EU. Kontrollorganen behåller dock identifikationsnumret som de blev tilldelade i samband med den tidigare anmälan.

1.2.6 Ekonomiska aktörers skyldigheter

Kapitlet *Ekonomiska aktörers skyldigheter* består av avsnitten *Tillverkaren*, *Tillverkarens representant*, *Importören*, *Distributören*, *Ägaren* och *Användaren*.

Som en följd av att direktiv 2010/35/EU anpassats till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter, har begreppet ekonomiska aktörer introducerats i föreslagna föreskrifter.

Med ekonomiska aktörer avses tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören, ägaren och användaren.

I föreslagna föreskrifter anges vilka skyldigheter dessa aktörer har i samband med hantering och handhavande av transportabla tryckbärande anordningar.

Gemensamt för samtliga aktörer är att de under en period av minst tio år på begäran av MSB ska kunna identifiera alla ekonomiska aktörer som har levererat transportabla tryckbärande anordningar till dem och som de har levererat till. I det fall anordningar inte är i överensstämmelse med lagstiftningen eller utgör en risk ska det vara möjligt att lokalisera dem för åtgärder, tillbakadragande eller återkallande. Eftersom enskild person, som använder eller avser att använda transportabla tryckbärande anordningar för privat bruk, hushållsbruk eller för fritids- eller sportaktiviteter, är exkluderad från begreppet ägare, är det därför i nämnda fall inte heller krav på att kunna identifiera enskilda personer.

Om det finns skäl att tro att transportabla tryckbärande anordningar inte överensstämmer med föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S, har dessutom varje aktör inom sin roll en direkt skyldighet att omedelbart vidta nödvändiga åtgärder för att få anordningarna att överensstämma med kraven, bli tillbakadragna eller återkallade. Om anordningen även utgör en risk är aktörerna skyldiga att omedelbart underrätta andra aktörer och myndigheter,

samt lämna uppgifter om bristerna och vilka åtgärder som har vidtagits. Aktören ska i dessa fall dokumentera brister och åtgärder. Uppgifter om hur respektive aktör ska agera i dessa fall anges i 6 kap. i de föreslagna föreskrifterna. Nedan beskrivs ett urval av övriga skyldigheter som respektive aktör har.

Tillverkaren

Tillverkaren ska se till att transportabla tryckbärande anordningar som släpps ut på marknaden överensstämmer med alla tillämpliga krav i föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S. Tillverkaren ansvarar även för att anbringa pi-märkningen på anordningarna när bedömning av överensstämmelse visar att de uppfyller kraven i föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S. Tillverkaren ska vidare bevara den tekniska dokumentationen som avses i ADR-S och RID-S under den period som där anges.

Tillverkarens representant

Genom fullmakt kan en tillverkare utse en representant som utför tillverkarens uppgifter. Dock kan tillverkarens ansvar för att släppa ut anordningar som överensstämmer med föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S, och ansvaret att anbringa pi-märkning, inte överförs till representanten.

Om tillverkaren har utsett en representant ska representantens identitet och adress anges på det intyg om överensstämmelse som avses i ADR-S och RID-S.

Importören

Importören ska se till att transportabla tryckbärande anordningar som släpps ut på marknaden överensstämmer med alla tillämpliga krav i föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S. Importören ska särskilt se till att tillverkaren har utfört bedömning av överensstämmelse och upprättat teknisk dokumentation enligt ADR-S och RID-S, samt har försett den transportabla tryckbärande anordningen med pi-märkning och intyg om överensstämmelse enligt kraven i ADR-S och RID-S.

I eller som en bilaga till intyget om överensstämmelse ska importören ange sitt namn och sin kontaktadress.

Under den tid som importören har ansvar för de transportabla tryckbärande anordningarna ska importören se till att lagrings- och transportförhållandena inte äventyrar anordningarnas överensstämmelse med kraven i ADR-S och RID-S. Dessutom ska importören för tillverkarens räkning kunna visa upp en kopia av den tekniska dokumentationen för MSB.

Distributören

En distributör får endast tillhandahålla transportabla tryckbärande anordningar på marknaden som överensstämmer med kraven i föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S. Distributören ska innan anordningarna tillhandahålls på marknaden, särskilt kontrollera att de är försedda med pi-märkning, intyg om överensstämmelse och importörens kontaktadress.

Under den tid som distributören har ansvar för de transportabla tryckbärande anordningarna ska distributören se till att lagrings- och transportförhållandena inte äventyrar anordningarnas överensstämmelse med kraven i ADR-S och RID-S.

Ägaren

Under den tid som ägaren har ansvar för de transportabla tryckbärande anordningarna ska ägaren se till att lagrings- och transportförhållandena inte äventyrar anordningarnas överensstämmelse med kraven i ADR-S och RID-S.

Begreppet ägare omfattar inte enskild person som använder eller avser att använda transportabla tryckbärande anordningar för privat bruk, hushållsbruk eller för fritids- eller sportaktiviteter. Skyldigheterna som definieras för ägaren gäller i nämnda fall därmed inte enskild person.

Användaren

Användaren får endast använda transportabla tryckbärande anordningar som uppfyller föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S.

1.2.7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 30 juni 2011, vilket motsvarar senaste datum för ikraftträdande angivet i direktiv 2010/35/EU. Vid samma tidpunkt upphävs SRVFS 2005:3.

Övergångsbestämmelserna anger vidare att ventiler och tillbehör som har blivit bedömda och märkta enligt direktiv 1997/23/EG om tryckbärande anordningar (PED), p.g.a. att ADR-S och RID-S har saknat tillämpliga tekniska bestämmelser, även fortsättningsvis får användas.

1.2.8 Bilaga

Bilagan till föreslagna föreskrifter innehåller de ämnen andra än gaser i klass 2 som omfattas av föreslagna föreskrifter. Transportabla tryckbärande anordningar som ska användas för transport av dessa ämnen ska således uppfylla kraven i föreslagna föreskrifter. I jämförelse med SRVFS 2005:3 är UN 1745, 1746 och 2495 nya ämnen.

Följande ämnen anges i bilagan:

- UN 1051 Cyanväte, stabiliserad, med mindre än 3 % vatten,
- UN 1052 Vätefluorid, vattenfri,
- UN 1745 Brompentafluorid, (utom vid transport i tankar),
- UN 1746 Bromtrifluorid, (utom vid transport i tankar),
- UN 1790 Fluorvätesyra, med mer än 85 % vätefluorid, och
- UN 2495 Jodpentafluorid, (utom vid transport i tankar).

2 Alternativa lösningar

MSB är skyldigt att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG.

Alternativa lösningar saknas.

3 Berörda

Föreslagna föreskrifter berör företag (kontrollorgan) som av Swedac är anmälda att utföra bedömning och kontroll av transportabla tryckbärande anordningar enligt SRVFS 2005:3 och direktiv 1999/36/EG. För att behålla behörigheten de har fått måste Swedac genomföra en bedömning av företaget och åter anmäla det till EU för ifrågavarande uppgifter.

Föreskrifterna berör även den som hanterar transportabla tryckbärande anordningar i sin roll som tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör, ägare eller användare. Dessa aktörer ansvarar inom sin roll t.ex. för att anordningarna uppfyller kraven och är pi-märkta när de släpps ut på EES-marknaden, samt för att föreskriven dokumentation är tillgänglig. Aktörerna har även ansvar för att vidta åtgärder om det kan misstänkas att anordningarna inte längre uppfyller kraven eller är defekta.

Indirekt berör föreskrifterna även den som ska anlita ett kontrollorgan i syfte att låta transportabla tryckbärande anordningar genomgå bedömning av överensstämmelse, återkommande kontroll, mellanliggande kontroll, revisionskontroll eller förnyad bedömning av överensstämmelse. Denne måste anlita ett kontrollorgan som är anmält till EU för ifrågavarande uppgifter och för organet presentera dokumentation och underlag i enlighet med kraven i föreslagna föreskrifter, ADR-S och RID-S.

4 Kostnader och andra konsekvenser

Genom att upphäva SRVFS 2005:3 och fastställa föreslagna föreskrifter bedöms kostnader uppstå inom följande områden:

- Ny anmälan till EU
- Utbildning och information
- Ekonomiska aktörer – identifiering av aktörer

I övrigt bedöms föreslagna föreskrifter varken leda till ökade eller sänkta kostnader, eftersom föreskrifterna i grunden motsvarar SRVFS 2005:3. Den ackreditering som föreskrivs via ADR-S och RID-S har även varit i kraft i Sverige sedan direktiv 1999/36/EG blev tillämpligt. Swedac har som regel utfört en ackreditering för att anmäla kontrollorganen till EU. Att föreskrifterna nu inkluderar ytterligare tre ämnen andra än gaser i klass 2, bedöms ha liten effekt avseende svenska förhållanden.

Vad avser det tillkommande kravet att märka demonterbara delar av en återfyllningsbar transportabel tryckbärande anordning med direkt säkerhetsfunktion (t.ex. ventiler) med identifikationsnummer, bedöms detta inte påverka svenska tillverkare, då de redan tillämpar denna märkningsprincip.

En arbetstimme uppskattas motsvara 500 kr. Med hänsyn till att arbetskostnaden egentligen kunde ha debiterats externt, bedöms särkostnaden till 500 kr. I bedömningarna nedan bedöms därför total kostnad för en arbetstimme till 1 000 kr.

4.1 Ny anmälan till EU

Kontrollorgan som är anmälda till EU för bedömning och kontroll enligt SRVFS 2005:3 och direktiv 1999/36/EG, måste återigen anmälas till EU av Swedac för att bibehålla behörigheterna.

Totalkostnaden för att på nytt anmäla samtliga kontrollorgan till EU för ifrågasvarande uppgifter bedöms till: 646 000 kr. Detta är en totalkostnad som är en summering av kostnaderna för revidering av metodbeskrivningar, upprättandet av nya ansökningar, kostnader i samband med verifiering av krav och anmälan till EU. I totalkostnaden bedöms det finnas 25 stycken kontrollorgan som nyanmäls för återkommande kontroll och två stycken för all form av bedömning och kontroll.

Kostnaden fördelad per kontrollorgan för endast återkommande kontroll av gasflaskor bedöms till: 16 000 kr.

Kostnaden fördelad per kontrollorgan för all form av bedömning och kontroll bedöms till: 123 000 kr.

Se nedan för redovisning av kostnader.

4.1.1 Kostnader för revidering av metodbeskrivningar

Modulsystemet angivet i SRVFS 2005:3 tillämpas inte längre i föreslagna föreskrifter, istället ska förfarandena i ADR-S och RID-S användas vid bedömning och kontroll av transportabla tryckbärande anordningar. Det betyder att kontrollorganen måste revidera de interna metodbeskrivningarna som ligger till grund för ackreditering och anmälan till EU.

Metodbeskrivningarna ska spegla gällande lagstiftning beträffande den bedömning och kontroll organen är anmälda för, vilket är en förutsättning för behörigheten.

I Sverige förekommer i praktiken två olika typer av kontrollorgan som är anmälda. Antingen kontrollorgan som är behörigt för all form av bedömning och kontroll, eller enbart för återkommande kontroll av gasflaskor.

Ett kontrollorgan som enbart är anmält för återkommande kontroll av gasflaskor bedöms behöva avsätta 8 arbetstimmar för att revidera metodbeskrivningarna, medan ett organ som är anmält för all form av kontroll och bedömning bedöms behöva avsätta 24 arbetstimmar för revideringen. Tillkommer gör kostnader för att ersätta ev. fysiskt material, t.ex. i form av instruktioner i pärmar.

Av 27 anmälda kontrollorgan är 2 anmälda för all form av bedömning och kontroll. Kostnaden för dessa organ för revidering av metodbeskrivningar bedöms till 24 000 per kontrollorgan.

För de kontrollorgan som anmäls endast för återkommande kontroll bedöms kostnaden till 8 000 kr per kontrollorgan.

Den totala kostnaden för revidering av metodbeskrivningar bedöms därför uppgå till: 248 000 kr ($8 \times 1\,000 \times 25 + 24 \times 1\,000 \times 2$).

4.1.2 Kostnad för organ att upprätta en ny ansökan

Att upprätta en ny ansökan om anmälan om att få utföra bedömning och kontroll enligt föreslagna föreskrifter bedöms ta 4 arbetstimmar i anspråk.

Den totala kostnaden för att upprätta ny ansökan om anmälan bedöms därför uppgå till: 108 000 kr ($4 \times 1\,000 \times 27$), dvs. 4 000 kr per ansökande kontrollorgan.

4.1.3 Kostnader i samband med verifiering av krav

Innan Swedac kan anmäla ett kontrollorgan till EU måste Swedac verifiera att organet uppfyller föreslagna föreskrifter och har reviderat interna metodbeskrivningar i enlighet med ADR-S och RID-S.

Kontrollorgan som enbart är anmälda för återkommande kontroll av gasflaskor har avsevärt färre och mindre omfattande metodbeskrivningar att revidera i jämförelse med organ som är anmälda för all form av bedömning och kontroll. Avseende dessa organ kommer därför Swedac i möjligaste mån att verifiera kraven utifrån den ansökan om anmälan som kontrollorganet lämnar. Swedac avser därför inte att besöka dessa kontrollorgan.

Däremot kommer Swedac att genomföra besök hos de kontrollorgan som är anmälda för all form av bedömning och kontroll, troligen behövs två stycken besök. Kostnaden för ett kontrollorgan när det gäller Swedac:s besök inklusive rese- och arbetskostnader bedöms till 75 000 kr.

Därutöver tillkommer kontrollorganets kostnader för att ta emot Swedac vid verifieringen. Besöken bedöms ta 16 arbetstimmar i anspråk för organet och kostnaden bedöms till 16 000 kr. Detta innebär att kostnaderna för verifiering av kraven för ett organ som anmäls för all form av bedömning och kontroll bedöms till 91 000 kr.

Den totala kostnaden för Swedac:s verifiering av krav bedöms därför uppgå till: 182 000 kr (91 000 × 2).

4.1.4 Kostnader i samband med anmälan

För att anmäla ett kontrollorgan kommer Swedac att ta ut en administrativ avgift som tillsammans med de arbetstimmar som tas i anspråk för detta bedöms innebära en kostnad per anmält organ på 4 000 kr.

Den totala kostnaden för Swedac:s anmälan till EU bedöms därför uppgå till: 108 000 kr (4 000 × 27).

4.2 Utbildning och information

Kontrollorganen kan behöva utbildning eller få information om hur föreskrifterna förändras och hur de nya förfarandena för bedömning och kontroll formuleras och ska tillämpas. Utbildning och information bör kunna anordnas internt, eller som självstudier.

Personal som är involverad i kontroll och bedömning bedöms behöva avsätta 4 arbetstimmar för att få erforderliga kunskaper, vilket innebär en kostnad av 4 000 kr per anställd (4 × 1 000).

Ekonomiska aktörer kan även behöva utbildning och information om deras skyldigheter. Berörd personal bedöms behöva avsätta 1 arbetstimme, vilket innebär en kostnad av 1 000 kr per anställd (1 × 1 000).

4.3 Ekonomiska aktörer – identifiering av aktörer

Ekonomiska aktörer, dvs. tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören, ägaren och användaren, ska under en period av tio år kunna

identifiera alla ekonomiska aktörer som har levererat transportabla tryckbärande anordningar till dem eller som de har levererat till.

Ekonomiska aktörer behöver därför upprätta förteckningar över aktörer som berörs. Direktiv 2010/35/EU anger inte vilka uppgifter som ska förtecknas, men åtminstone bör kontaktuppgifter till aktören (t.ex. namn och adress) och beteckning på transportabla tryckbärande anordningar vara förtecknade.

Kravet gäller dock inte transportabla tryckbärande anordningar som levereras till enskilda personer som använder eller avser att använda anordningarna för privat bruk, hushållsbruk eller för fritids- eller sportaktiviteter. Enskilda personer behöver i dessa fall ej identifieras.

Hur förteckningar eller andra metoder för identifikation ska upprättas är en sak för aktören att bestämma. Aktörernas befintliga datasystem och programvaror bör kunna utnyttjas för ändamålet. Om sådana saknas kan identifieringen även administreras genom att föra bok, listor, eller dylikt.

Att skapa ett system för identifikation bör vara av engångskaraktär och bedöms variera mellan 1 000 - 20 000 kr per aktör, beroende på verksamhetens omfattning. Berörd personal bedöms vidare behöva avsätta 1 arbetstimme för att få den utbildning eller information om hur identifiering ska utföras, vilket innebär en kostnad av 1 000 kr per anställd (1 × 1 000).

De löpande kostnaderna för att identifiera och förteckna andra aktörer bör emellertid vara högre och är samtidigt betydligt svårare att bedöma. Kostnaderna beror bl.a. på i vilken utsträckning aktörerna redan identifierar andra aktörer, hjälpmedel för att förteckna, typ av anordning som avses (tankar, gasflaskor, engångsbehållare för gas etc.) och efterfrågan på anordningar.

Varje aktör bedöms behöva avsätta mellan 4 till 24 arbetstimmar per år för löpande administration och identifiering av aktörer, vilket innebär en kostnad av mellan 4 000 och 24 000 kr per aktör och år (4 × 1 000 respektive 24 × 1 000).

Om aktörer har flera verksamhetsställen där identifiering utförs, kommer kostnaden uppstå för varje ställe.

5 Överensstämmelse med Sveriges medlemskap i EU

Föreslagna föreskrifter följer i sin helhet direktiv 2010/35/EU.

Kraven om strängare temperaturstandarder avseende sömlösa gasflaskor av stål som används för nationella transporter, är införda i enlighet med bilaga II till direktiv 2010/35/EU.

6 I kraftträdande och informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 30 juni 2011, vilket motsvarar senaste datum för ikraftträdande angivet i direktiv 2010/35/EU.

Under första halvåret 2011 avser MSB att informera berörda kontrollorgan om de förändrade föreskrifterna och vilka åtgärder som måste vidtas för att förnya anmälan enligt direktiv 2010/35/EU. Dessutom kommer information om föreskrifterna att lämnas på MSB:s hemsida www.msb.se

7 Företag som berörs

7.1 Kontrollorgan

Det finns 27 företag i Sverige som är anmälda till EU för bedömning och kontroll av transportabla tryckbärande anordningar enligt SRVFS 2005:3 och direktiv 1999/36/EG.

7.2 Ekonomiska aktörer

Ekonomiska aktörer utgörs av tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören, ägaren och användaren.

I Sverige finns uppskattningsvis tio företag som tillverkar transportabla tryckbärande anordningar eller demonterbara delar av en återfyllningsbar transportabel tryckbärande anordning med direkt säkerhetsfunktion (t.ex. ventiler).

Vidare bör antalet representanter och importörer vara mellan 50 och 100 stycken.

När det gäller distributörer, ägare och användare, är antalet mycket oklart och MSB kan därför inte ange eller uppskatta det.

Framförallt förekommer ägare och användare i stort antal. Detta blir tydligt genom att se på användningsområdet för transportabla tryckbärande anordningar och särskilt delmängden gasflaskor och engångsbehållare för gas. Sådana används i flera olika applikationer och av flera olika typer av företag, t.ex. används gasflaskor vid svetsning och uppvärmning.

8 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag

Genom att upphäva SRVFS 2005:3 och fastställa föreslagna föreskrifter bedöms tidsåtgång och administrativa kostnader uppstå beträffande ny anmälan till EU för att behålla behörighet att utföra bedömning och kontroll,

och för att ekonomiska aktörer under tio år ska kunna identifiera vilka andra aktörer som har levererat transportabla tryckbärande anordningar till dem eller som de har levererat till.

8.1 Ny anmälan till EU

Varje kontrollorgan som är anmält till EU för all form av kontroll och bedömning bedöms behöva avsätta 5,5 arbetsdagar för att administrera ny anmälan till EU. Ny anmälan bedöms ge en kostnad av 123 000 kr.

Varje kontrollorgan som är anmält till EU för enbart återkommande kontroll av gasflaskor bedöms behöva avsätta 1,5 arbetsdagar för att administrera ny anmälan till EU. Ny anmälan bedöms ge en kostnad av 16 000 kr.

Total tidsåtgång bedöms till 48,5 arbetsdagar, och ge en total kostnad för nyanmälan av: 646 000 kr.

Se avsnitt 4.1 för redovisning av tidsåtgång och kostnader.

8.2 Ekonomiska aktörer – identifiering av aktörer

För ekonomiska aktörer uppstår kostnader för att under tio år kunna identifiera andra aktörer som har levererat transportabla tryckbärande anordningar till dem eller som de har levererat till.

Beroende på verksamhetens omfattning bedöms varje aktör ha en engångskostnad på mellan 1 000 - 20 000 kr för att skapa ett system för identifiering av aktörer. Dessutom bedöms berörd personal behöva avsätta 1 arbetstimme för att få den utbildning eller information om hur identifiering ska utföras, vilket innebär en kostnad av 1 000 kr per anställd.

För den löpande administrationen och identifieringen bedöms varje aktör få avsätta mellan 4 till 24 arbetstimmar per år till en kostnad av mellan 4 000 och 24 000 kr.

Se även avsnitt 4.1.

9 Andra kostnader och förändringar för företag

Genom att upphäva SRVFS 2005:3 och fastställa föreslagna föreskrifter förväntas förändringar och kostnader uppstå enligt vad som redovisas i kapitel 1 och 4 ovan.

10 Konkurrensförhållanden för företag

Föreslagna föreskrifter fastställer ett öppet system för bedömning och kontroll av transportabla tryckbärande anordningar som bygger på ackreditering och anmälan till EU. Även SRVFS 2005:3 innehöll detta öppna system. Således begränsas inte möjligheterna att starta kontrollverksamhet, så länge kraven iaktas och uppfylls.

Viss typ av bedömning och kontroll kräver dock att kontrollorganet är helt oberoende till det objekt som ska granskas, t.ex. vid bedömning av överensstämmelse av tankar för gas, medan andra typer av kontroller medger ett visst beroende till objektet, t.ex. vid återkommande kontroll av gasflaskor. Dessa skillnader i grad av oberoende var dock även föreskrivna i SRVFS 2005:3.

Enligt föreslagna föreskrifter är det möjligt att bli anmäld till EU för viss kontroll och bedömning, t.ex. enbart återkommande kontroll, samt även för vissa anordningar, t.ex. enbart gasflaskor. Det leder till en flexibilitet för företagen i betydelsen att de inte behöver kompetens för alla transportabla tryckbärande anordningar eller för all bedömning och kontroll, vilket bör främja bildande av nya kontrollföretag.

11 Andra aspekter för företag

Föreslagna föreskrifter innehåller som tidigare nämnts inte längre detaljerade administrativa förfaranden (moduler) för hur bedömning och kontroll ska utföras. Istället ska de förfaranden som introducerats i ADR-S och RID-S tillämpas. I direktiv 2010/35/EU har således EU valt att frångå modulsystemet som används i närliggande gemenskapsrätt, såsom direktiv 1997/23/EG om tryckbärande anordningar (PED). Kontrollorgan som är anmälda för att utföra bedömning enligt både direktiv 2010/35/EU och 1997/23/EG kommer därför att ha två olika strukturer att ta hänsyn till.

Då föreslagna föreskrifter och direktiv 2010/35/EU i större grad hänvisar till kraven i ADR-S och RID-S, betyder detta att berörda företag behöver vara uppmärksamma på de förändringar som kan ske i dessa regelverk. Både ADR-S och RID-S revideras vart annat år, vilket är mer frekvent än den takt i vilken gemenskapsrätt traditionellt sett revideras. Åtminstone i samband med dessa revideringar behöver därför berörda se över t.ex. kraven om förfaranden för bedömning och kontroll.

12 Särskilda hänsyn till små företag

Föreslagna föreskrifter och direktiv 2005/35/EU är tillämpliga oavsett företagets storlek.

Möjligheten finns dock att bli anmält organ enbart för en viss form av bedömning eller kontroll avseende en viss typ av transportabel tryckbärande anordning. För små företag bör denna möjlighet vara positiv.

Vid ny anmälan till EU av kontrollorgan enligt föreslagna föreskrifter och direktiv 2010/35/EU, utför Swedac en förenklad granskning av kontrollorgan som enbart är anmälda för återkommande kontroll av gasflaskor, bl.a. utgår besök hos organet. Majoriteten av kontrollorganen i denna kategori är små företag.

13   Kontaktpersoner

Jan Nilsson
Enheten för farliga ämnen
010-240 5211
jan.nilsson@msb.se

Fredrik Nyström
Enheten för farliga ämnen
010-240 5441
fredrik.nystrom@msb.se